

VEILIGHEIDSREGIO GRONINGEN

Onderwerp: Advies bestuurlijke positionering
Aan: ██████████
Van: sector crisisbeheersing Veiligheidsregio Groningen
Datum: 14 oktober 2021
Versie: 0.2

Context

Ten gevolge van de grote toestroom van asielzoekers is (of dreigt) een onveilige en inhumane situatie (te) ontstaan op verschillende opvanglocaties in de provincie Groningen. Veiligheidsregio Groningen (VRG) prepareert zich op de mogelijke gevolgen van deze (sociale) calamiteit.

De situatie in Groningen kent een grote complexiteit, waarbij sprake is van verschillende oorzaken, verschillende gevolgen (effecten) en verschillende verantwoordelijkheden. De samenhang van oorzaken en gevolgen vereist dat verantwoordelijke organisaties in onderlinge afstemming aan de slag gaan.

Vraagstelling

Welke mogelijkheden hebben de Groningse overheden om in gezamenlijkheid een stevig signaal aan 'Den Haag' te geven dat het Rijk verantwoordelijk is voor het oplossen van de in de regio spelende problematiek?

Welke mogelijkheden heeft VRG tot bestuurlijke positionering in deze situatie?

Probleemstelling

De grote toestroom van vluchtelingen zorgt voor onveilige en inhumane situaties op en rond opvanglocaties.

Rol VRG

Adviseren van het bevoegd gezag (lokale burgemeester(s) of voorzitter veiligheidsregio) op de preventie en eventuele respons op de effecten van de ontstane situatie rondom de grote toestroom van asielzoekers in Ter Apel.

Analyse

Op de volgende thema's kunnen effecten plaatsvinden:

- 1: Kwantiteit toestroom – geen ruimte voor reguliere opvang. Effect: overcrowding
Verantwoordelijke: COA
- 2: Doorstroom van asielzoekers stagneert
Verantwoordelijke: COA
- 3: Er vindt geen screening plaats waardoor ook personen die anders geweerd zouden worden het proces ingaan
Verantwoordelijke: IND/COA

- 4: (Kleine) geweldsissues
Verantwoordelijke: politie/OM
- 5: Openbare orde issues
Verantwoordelijke: gemeente
- 6: Gezondheidskundige aspecten
Verantwoordelijk: COA/GGD
- 7: Haags probleem op regionale schouders
Verantwoordelijke: staatsecretaris

De bestuurders van de regio Groningen ervaren dat een Haags probleem op regionale schouders wordt afgewenteld. Er is behoefte om – vanuit een regiobreed bestuurlijk platform - een “statement” te maken.

Bovendien leeft onder de inwoners in de regio ook het gevoel dat ‘Den Haag’ wederom de regio in de kou laat staan (gaswinningsproblematiek, energietransitie, toeslagenaffaire, etc.).

Mogelijkheden tot bestuurlijke positionering van de Groningse overheden

1. Gebruikmaken van de provinciale regietafel vluchtelingen
  - a. geen noodbevoegdheden
  - b. bestuurlijke afstemming
  - c. gezamenlijk platform om signaal richting Den Haag af te geven

Voordeel	Nadeel
<ul style="list-style-type: none"> • Gezamenlijke regiobrede vertegenwoordiging van <u>alle</u> Groningse overheden • Er kan een krachtig signaal aan Den Haag worden afgegeven "Haags probleem (wederom) op regionale schouders" 	<ul style="list-style-type: none"> • Geen expliciete rol voor voorzitter vr, CdK zit gremium voor

2. Gebruikmaken van de constructie “klein RBT/veiligheidsdirectie”
  - a. geen noodbevoegdheden
  - b. geen gezamenlijk (regiobreed) platform dat een signaal richting Den Haag kan afgeven
  - c. klein gremium dat vooral adviserend richting bevoegd gezag/voorzitter vr kan optreden
  - d. op basis van asynchrone opschaling

Voordeel	Nadeel
<ul style="list-style-type: none"> • Klein, slagvaardig gezelschap van direct betrokken bestuurders • Kan gezamenlijk signaal naar Den Haag afgeven 	<ul style="list-style-type: none"> • Geen gremium om krachtig gezamenlijk signaal af te geven

3. Het Algemeen Bestuur van de veiligheidsregio bijeenroepen in een extra ingelaste vergadering

- a. geen inzet van noodbevoegdheden
- b. gezamenlijk (regiobreed) platform
- c. grote bestuurlijke aandacht
- d. geen GRIP opschaling voor nodig

Voordeel	Nadeel
<ul style="list-style-type: none"> • Regiobreed bestuurlijk platform • Kan krachtig signaal richting Den Haag (staatssecretaris) afgeven	<ul style="list-style-type: none"> • Voor de buitenwereld is er geen verschil tussen AB en RBT, beeldvorming dat VRG probleemeigenaar én -oplosser is • Geen vertegenwoordiging van alle Groningse overheden, provincie ontbreekt

4. Opschalen naar GRIP 4

- a. inzet noodbevoegdheden
- b. gezamenlijk regiobreed platform
- c. verplichting tot externe evaluatie

Voordeel	Nadeel
<ul style="list-style-type: none"> • Hoewel formeel geen bevoegdheden met opschaling verkregen worden (functionele keten blijft aan zet), geeft GRIP-4 een stevig en krachtig signaal af • Met opschaling wordt de situatie geframed als een crisis (politiek-bestuurlijk)	<ul style="list-style-type: none"> • Beeldvorming dat met opschaling de problemen worden opgelost (met VRG als probleemeigenaar) • Den Haag laat actie bij de regio • Gaswinningsproblematiek is niet als crisis behandeld

Toelichting op bovenstaande

De omstandigheden waarin de asielzoekers momenteel worden opgevangen zijn erbarmelijk. Het is begrijpelijk dat het hart uitgaat naar het lot van deze asielzoekers en er snel iets moet veranderen aan de omstandigheden waar zij op dit moment in verkeren. Daarnaast moet de veiligheidsregio er ook zijn voor de inwoners van onze regio.

De verantwoordelijkheid voor de preparatie en de interventie op de bovengenoemde thema's ligt buiten de bevoegdheid van VRG en het is aan de functionele keten om maatregelen te treffen.

Er is echter grote behoefte aan bestuurlijke afstemming teneinde een stevig signaal richting Den Haag (zijnde de verantwoordelijke staatssecretaris) af te geven. VRG kan en wil niet de verantwoordelijkheid nemen voor de ontbrekende politieke daadkracht en besluitvorming in Den Haag.

Ad.1)

De minister heeft een **landelijke regietafel vluchtelingen** bijeen geroepen . Van daaruit is het verzoek gedaan om door middel van provinciale regietafels een verkenning te doen op mogelijke

(lange termijn) oplossingen voor de definitieve huisvesting van statushouders. De regietafel is op dit moment niet ingericht om situaties in het hier en nu op te lossen.

Ad.2)

Werken vanuit de **veiligheidsdirectie** aangevuld met voorzitter veiligheidsregio en burgemeester Westerwolde heeft als voordeel dat de direct betrokkenen in een klein en slagvaardig gezelschap bijeenkomen. Het regiobrede platform ontbreekt dan echter. Inmiddels zijn ook andere gemeenten betrokken waar opvanglocaties zijn of omdat er alternatieve opvanglocaties worden ingericht. Ook de burgemeesters van deze gemeenten zouden moeten aansluiten.

Ad.3)

Er zou een buitengewone vergadering van het **Algemeen Bestuur** van VRG ingelast kunnen worden. De signaalwerking naar de buitenwereld is stevig (de veiligheidsregio vindt de situatie dusdanig schrijnend dat er een extra AB wordt ingeroepen). De staatssecretaris wordt met klem gevraagd om de preparatiekracht van het COA met spoed te versterken. De lokale besturen willen medewerking verlenen aan alternatieve opvanglocaties in de regio, maar verzoeken de staatssecretaris ook om te verkennen welke locaties in andere provincies dan Groningen beschikbaar zijn. Voor de buitenwereld kan ook hier de indruk ontstaan dat de veiligheidsregio als probleemoplosser en –eigenaar optreedt.

Ad.4)

De inzet van noodbevoegdheden, zoals met een **GRIP 4** opschaling kan worden verkregen, is in de problematiek niet aan de orde. Ook is het niet proportioneel en subsidiair om deze noodbevoegdheden in te zetten. Immers gaat het niet bijdragen aan een oplossing of mogelijke oplossingen versnellen. De reguliere bevoegdheden van de staatssecretaris zijn voldoende om interventiecapaciteit te leveren en maatregelen te nemen (bijv. het inzetten van crisisnoodopvang (CNO)). Daarnaast moet in de afweging worden meegenomen dat bij een opschaling naar GRIP 4 de veiligheidsregio voor de buitenwereld (inwoners Groningen, COA, Den Haag, etc.) probleem-eigenaar én probleemoplosser wordt. Er wordt dus aan de ene kant een krachtig en gezamenlijk signaal afgegeven, maar de werking kan in de beeldvorming ook averechts werken.

Opties:

- Het **AB van VRG** bijeenroepen is een **krachtig signaal**, maar dan neemt de veiligheidsregio wel positie in (NB: intern weten we dat alle gemeenten hierin zitten, maar naar de buitenwereld is het de veiligheidsregio; ook ontbreekt de Provincie).
- De **Regionale regietafel vluchtelingen** is een bestuurlijk platform van de betrokken gezamenlijke Groningse overheden dat hiervoor gebruikt kan worden en lijkt de meest geëigende vorm. Dit gremium bestaat al en kan mooi positie innemen. Deze tafel richt zich tot nu toe echter vooral op de langere termijn (huisvesting voor doorstroom van statushouders) en moet zich dan ook meer op de korte termijn acute problemen gaan richten.
- **GRIP 4** is inhoudelijk (juridisch) niet de geëigende vorm, kan echter politiek-bestuurlijk wel een stevig signaal naar Den Haag uitzenden. GRIP 4 is wel effectief als het effect van de situatie gevolgen heeft die de openbare orde en openbare veiligheid langdurig (dreigen te) ontwrichten.

Vluchtelingencrisis Ter Apel

21-10-2021

Bestuurlijke interventiemogelijkheden

Aantal opeenvolgende opties:

Reeds uitgevoerd:

1. verantwoordelijk maken COA en ministerie JenV:
De functionele keten (COA en het ministerie van JenV) is verantwoordelijk; zij moet zorgen voor voldoende opvangplekken voor de asielzoekers
2. bijstand aanvragen bij het Rijk (via artikel 51):
Officieel bijstandsverzoek is gedaan door de voorzitter VRG aan de minister JenV

Mogelijke vervolgstappen:

3. opperbevel toepassen via GRIP 4:
Er is sprake van een crisis/ramp en we classificeren deze als zodanig, omdat de openbare veiligheid wordt bedreigd (gezondheid, welzijn, spanning etc.)
  - Argument voor GRIP 4 opschaling: symbolisch. We weten immers al dat er geen locaties zijn waar wij in Groningen nog asielzoekers kunnen opvangen. Deze opschaling kan als statement gebruikt worden: nu hebben we echt alles geprobeerd om deze crisis/ramp op te lossen.
  - Argumenten tegen GRIP 4 opschaling: zie eerder document
4. In overleg met cvdK optie toepassen Wet Verplaatsing Bevolking artikel 2c.
Pak dit incident landelijk op, laat de minister in het land locaties aanwijzen waar opvang georganiseerd moet worden.
Juridisch advies over deze stap 4 luidt als volgt: het betreft een zwaar middel en regelt verplaatsing van een heel gebied. Daarvan is i.c. nog geen sprake en het is ook zeer de vraag of de omstandigheden zoals bedoeld in deze wet (oorlog, oorlogsgevaar, daaraan verwant of daarmee verband houdend) aan de orde zijn.
Hier speelt bovenal het probleem dat onvoldoende locaties voorhanden zijn en het (vooralsnog) niet nodig is de verplaatsing daarnaartoe en eventueel aanwijzing van crisisnoodopvang met een noodbevoegdheid te regelen. Zou dat wel noodzakelijk worden, dan bieden Gemeentewet en/of Wet veiligheidsregio's voldoende instrumenten.

Resumé: toepassen Wet Verplaatsing Bevolking lijkt geen bestuurlijke interventiemogelijkheid te zijn.

5. Verkenning WPG vindt plaats
AC-GZ verkent of de Wet Publieke Gezondheid nog mogelijkheden biedt voor bestuurlijke interventies.

Status 21-10, 13.00 uur:

Ad 1: toegepast. Oproepen naar verantwoordelijken binnen COA, naar ministerie, naar staatssecretaris, via onder meer media.

Resultaat:

[Broekers-Knol belooft overvol Ter Apel 500 opvangplekken elders, burgemeester nog steeds ontevreden | NOS](#)

Ad 2: toegepast, aanvraag ingediend.

[Veiligheidsregio bestempelt Ter Apel als 'ernstige crisis', doet beroep op ramp-procedure | Nieuwsuur \(nos.nl\)](#)

Resultaat nog onbekend, vermoedelijk geen verlichting van de druk in Ter Apel op korte termijn.

Ad 3:

COA blijft in gebreke. Vanwege het beschermen van mensenlevens (de opvangramp) gaat voorzitter veiligheidsregio ingrijpen (proportionaliteit). We nemen als VRG de verantwoordelijkheid om voor onderdak te zorgen (subsidiariteit) vanaf X moment (enige ruimte voor COA om zelf nog wat te doen). We kijken binnen de regio naar opvangplekken.

Resultaat: we vinden nog x plekken (sporthal x & y), maar waarschijnlijk is dit nog steeds onvoldoende en biedt het alleen verlichting op de korte termijn.

Ad 4:

Wet Verplaatsing Bevolking, artikel 2c: terug bij ministerie leggen: "jullie zijn weer aan zet om op zoek te gaan naar opvanglocaties in de rest van het land". Via koninklijk besluit wet in werking laten treden. Kan via vz VRG of cvdK .

Laat de minister in de andere regio's plekken aanwijzen (er staan in Nederland heel wat locaties leeg, hotels, kantoorpanden etc.)

Bronnen: WVR, Bestuurlijke netwerkkaart 25, Wet verplaatsing bevolking

Aan Wilma Mansveld
Van Adviseurs OL en IM'er Vluchtelingen
Datum 8 december 2021
Betreft Wekelijkse update vluchtelingenproblematiek: 1 t/m 8 december 2021

Periode: week 48 – 49 (1 t/m 8 december 2021)

Aantallen in de nachtopvang

1 dec 339
2 dec 359
3 dec 304
4 dec 286
5 dec 242
6 dec 232
7 dec 353
8 dec 428

Highlights uit de registratie door Toezicht en Handhaving van de gemeente Westerwolde

- Nagenoeg de gehele periode bevinden zich meer mensen dan vergund in de nachtopvang
- De toegang wordt niet altijd goed geregistreerd
- Nooduitgangen worden regelmatig geblokkeerd
- De registratie van aanwezige personen gebeurt niet adequaat
- De coronamaatregelen worden consequent niet nageleefd

Aantal incidenten en eventuele bijzonderheden

- 13 incidenten
- Met name verbale en fysieke agressie tegen personen

Overige actualiteit

- Code rood vluchtelingen?
  - In de vakraad Risicobeheersing en Crisisbeheersing werd op 7 dec jl. een terugkoppeling gegeven van het IOCB. De voorzitter van de vakraad vermeldde dat bij de rondvraag in de IOCB-vergadering een ministerie (hij wist niet meer welke) aangaf dat wellicht naar een code rood vluchteling gegaan wordt gezien het groter en groter worden van de problematiek
- Quarantaine- en isolatie opvang Haren
  - 7 december: Totaal 76 personen (gezinnen en alleenstaanden)
    - Quarantaine 17 personen
    - Isolatie 59 personen
    - Er stromen 7 personen uit naar Ter Apel
    - Vanavond worden 30 personen instroom verwacht vanuit Afghanistan (families)
    - Momenteel weer wat onrustiger op locatie maar sfeer is vooralsnog goed

- 8 december: Totaal 89 bewoners
  - Quarantaine 42 bewoners en 6 gezinnen
  - Isolatie B: 47 bewoners en 10 gezinnen
- Rapport Vluchtelingenwerk 7 december: “Quickscan leefomstandigheden noodopvang asielzoekers” met brandbrief aan staatssecretaris JenV en alle CdK’s
  - Het betreft een rapport over *noodopvang*, hier valt bijvoorbeeld de opvang locatie Groningen onder (tent P&R Meerstad)
  - Over Ter Apel wordt wel het volgende gezegd: “In het aanmeldcentrum in Ter Apel is de situatie schrijnend en moeten mensen dagen of zelfs wekenlang op veldbedjes in tenten en kantoren verblijven in afwachting van hun procedure.”
- Prognoses zijn door het COA nog steeds niet aan te geven. Dit hoort echter wel bij een goede informatiepositie.
- GRIP 2: we blijven gezien de situatie voorlopig in GRIP 2.

Aan Wilma Mansveld, Koen Schuiling, Jaap Velema en Jaap Kuin
Van Adviseurs OL en IM'er Vluchtelingen
Datum 14 december 2021
Betreft Wekelijkse update vluchtelingenproblematiek: **9 t/m 14 december 2021**

Periode: week 49 – 50 (9 t/m 14 december 2021)

Aantallen in de nachtopvang

9 dec 418
10 dec 467
11 dec 387
12 dec 289
13 dec 310
14 dec 422

De eerste paar maanden betrof het vooral een toename van de instroom. Het COA constateert dat het de laatste weken vooral het stagneren van de doorstroom betreft wat leidt tot teveel personen in de opvang.

Highlights uit de registratie door Toezicht en Handhaving van de gemeente Westerwolde

Geen wijzigingen ten opzichte van de vorige update

- Nagenoeg de gehele periode bevinden zich meer mensen dan vergund in de nachtopvang
- De toegang wordt niet altijd goed geregistreerd
- Nooduitgangen worden regelmatig geblokkeerd
- De registratie van aanwezige personen gebeurt niet adequaat
- De coronamaatregelen worden consequent niet nageleefd

In de laatste week zijn er geen veranderingen gezien op de highlights uit deze registratie. Er is de afgelopen week geen update geweest op deze gegevens (9 t/m 14 december).

Aantal incidenten en eventuele bijzonderheden

- Aantal incidenten gerapporteerd door COA op AZC locatie Ter Apel: **23**. Betreft met name verbale agressie tegen personen
- Aantal meldingen gerapporteerd door Meldkamer Noord Nederland: **8** (in 6 dagen, 9 t/m 14 dec)
  - Vorige week ging het om 13 incidenten (in 8 dagen, 1 t/m 8 dec)
  - De meldingen door MkNN betreffen meldingen over Ter Apel én omstreken
  - Voorbeelden van om wat voor soort meldingen het gaat: vechtpartij, bedreiging, mensen vermist of verdwaald

Overige actualiteit

Regio

- Quarantaine- en isolatie opvang Haren

- 14 december: Totaal 82 personen
  - Quarantaine 30 personen
  - Isolatie 51 personen
  - 34 bewoners stromen vandaag uit
  - De sfeer op locatie is prima
- Quarantaine- en isolatie opvang Nieuwe Pekela
  - Moet medio januari gereed zijn
  - Opvang voor maximaal 120 personen
- Prognoses zijn door het COA nog steeds niet aan te geven. Dit hoort echter wel bij een goede informatiepositie.
- GRIP 2: we blijven gezien de situatie voorlopig in GRIP 2.
- Toezicht en Handhaving gemeente Westerwolde heeft de GGD gevraagd om een 2-meting uit te voeren met aandacht voor de volgende punten:
  - Welke regels gelden momenteel ten aanzien van hygiëne en voorkoming van ziekten, inclusief COVID-19, voor de noodopvang
  - Aan de hand van concreet recent onderzoek waar wel en niet aan voldoen wordt
  - Welke feitelijke maatregelen het COA zou moeten nemen om wel te voldoen
- Proef versoerde opvang veiligelanders loopt af
  - Op 1 januari a.s. eindigt de versoerde opvang voor veiligelanders
  - Burgemeester Velema heeft het ministerie gevraagd hoe de afbouw wordt vormgegeven

Landelijk

- Rode Kruis, Vluchtelingenwerk en Unicef roepen op tot sluiten noodopvang
  - Op 8 december jl. is deze oproep gedaan omdat mensen onder slechte omstandigheden in hallen, tenten en stacaravans verblijven omdat AZC's vol zitten
- Aanwijzing door staatssecretaris
  - Enschede, Gorinchem, Alkmaar, Venray en regio Rotterdam hebben een aanwijzing gekregen voor acute noodopvanglocaties
  - Onbekend is op basis waarvan de aanwijzingen gegeven worden
  - Voor het einde van 2021 zijn 2000 extra plekken nodig. Of dit hiermee wordt gehaald is niet bekend
- Staatssecretaris wil begin volgend jaar tweede aanmeldcentrum
  - Uiterlijk in januari
  - Onbekend of bij dit aanmeldcentrum ook een opvanglocatie komt. Indien dit niet het geval is dan is Ter Apel niet geholpen en blijft het opvangprobleem bestaan.

Aan Wilma Mansveld, Koen Schuiling, Jaap Velema en Jaap Kuin
Van Adviseurs OL en IM'er Vluchtelingen
Datum 21 december 2021
Betreft Wekelijkse update vluchtelingenproblematiek: 15 t/m 21 december 2021

Periode: week 50 – 51 (15 t/m 21 december 2021)

Aantallen in de nachtopvang

15 dec 476
16 dec 559
17 dec 468
18 dec 310
19 dec 185
20 dec 212
21 dec 312

Highlights uit de registratie door Toezicht en Handhaving van de gemeente Westerwolde

De afgelopen maanden blijkt uit de controles steeds:

- Nagenoeg de gehele periode bevinden zich meer mensen dan vergund in de nachtopvang
- De toegang wordt niet altijd goed geregistreerd
- Nooduitgangen worden regelmatig geblokkeerd
- De registratie van aanwezige personen gebeurt niet adequaat
- De coronamaatregelen worden consequent niet nageleefd

De gemeente Westerwolde schrijft het COA opnieuw aan over het vervolgtraject. Hiermee zijn de juristen bezig. Tot die tijd vinden geen controles vanuit T&H plaats. Er is dan ook geen update te geven en de controles worden deze week ook nog niet verwacht.

Aantal incidenten en eventuele bijzonderheden

- Aantal incidenten gerapporteerd door COA op AZC locatie Ter Apel: **22**
Betreft met name verbale agressie tegen personen (11 keer gemeld), maar ook 5 verbale suïcide dreigingen.
- Aantal meldingen gerapporteerd door Meldkamer Noord Nederland: **9**
  - Vorige week ging het om 11 incidenten (in 7 dagen)
  - De meldingen door MkNN betreffen meldingen over Ter Apel én omstreken
  - Voorbeelden van om wat voor soort meldingen het gaat: een grote dreigende situatie (15 dec jl.) met 500 betrokken personen (voornamelijk veiligelanders), winkeldiefstal, bedreiging

Overige actualiteit

Regio

- Quarantaine- en isolatie opvang Haren
  - 21 december: Totaal **70** personen

- Quarantaine 41 personen
  - Isolatie 29 personen
  - 30 bewoners stromen vandaag uit
  - Er komen 3 personen binnen op isolatie
  - De sfeer op locatie is prima
- Quarantaine- en isolatie opvang Nieuwe Pekela
  - Moet medio januari gereed zijn
  - Opvang voor maximaal 120 personen
- Prognoses zijn door het COA nog steeds niet aan te geven. Dit hoort echter wel bij een goede informatiepositie.
- GRIP 2: we blijven gezien de situatie voorlopig in GRIP 2.
- Toezicht en Handhaving gemeente Westerwolde heeft de GGD gevraagd om een hercontrole noodopvang Ter Apel uit te voeren (een zgn. 2-meting)
  - De GGD Groningen gaat deze hercontrole niet uitvoeren
  - Argumenten:
    - Op dit moment zijn de deskundigen infectiepreventie niet in staat om een audit tussendoor uit te voeren vanwege grote drukte in de zorg en het onderwijs door de huidige coronagolf in combinatie met uitval door ziekte bij het team;
    - Daarnaast geldt dat het hier gaat om een hernieuwde audit terwijl de overbevolking nog niet is beëindigd terwijl het advies van de vorige audit was: breng het aantal bewoners terug tot het aantal waarvoor de voorziening bedoeld was;
    - De vraag vanuit de gemeente plaatst ons als GGD in de inspectierol en die hebben we niet in dit geheel: met de audits en de daaruit voortvloeiende adviezen proberen we de werkwijze van het COA in een goede relatie te (laten) verbeteren;
    - Zolang het aantal bewoners niet is gereduceerd blijft er een verhoogd risico op verspreiding van infectieziekten.
    - Concluderend: het gaat hier om overbevolking die door de gemeente zelf is vast te stellen en daar voegt een audit door een DI niets aan toe.
  - De gemeente had de 2-meting aangevraagd met aandacht voor de punten:
    - Welke regels gelden momenteel ten aanzien van hygiëne en voorkoming van ziekten, inclusief COVID-19, voor de noodopvang
    - Aan de hand van concreet recent onderzoek waar wel en niet aan voldoen wordt
    - Welke feitelijke maatregelen het COA zou moeten nemen om wel te voldoen
- Aflopen proef versoberde opvang veiligelanders
  - Op 1 januari a.s. krijgt spoor 2 versoberde opvang voor veiligelanders geen vervolg

- Veiligelanders zullen naar verwachting weer verspreid over AZC's in Nederland verspreid worden. Volgens het COA is dit niet verstandig. Monitoring is nodig en het werkt niet wanneer binnen één AZC twee verschillende regimes zijn
- Het COA betreurt dit ten zeerste. Het experiment is niet mislukt maar er is geen gemeente die zich aanbiedt. Op allerlei niveaus vinden nu gesprekken plaats.
- Wanneer de sobere opvang per 1 januari a.s. stopt, dan komen de veiligelanders alsnog binnen in Ter Apel en zullen daar de eerste 2 à 3 weken verblijven
- Ondanks incidenten leverde het experiment volgens COA en IND best wat op. De meeste ketenpartners zeggen dat het geholpen heeft.
- Besmettingen onder personeel IND
  - Afgelopen weekend 8 personeelsleden IND Registratie besmet. Betreft kritische functies
  - Onduidelijk is waar besmetting gebeurd is (werk of privé)
  - Registratieproces moet doorgang blijven vinden. Ter illustratie: zo'n 500-600 personen in TA moeten nog geregistreerd worden
- Aanwijzing staatssecretaris opvang 5 gemeenten in Nederland: effecten voor Ter Apel
  - De opvang in de 5 gemeenten die een aanwijzing hebben gekregen zal bemenst moeten worden door het Rode Kruis, Vluchtelingenwerk en mensen van betreffende gemeente. Het COA is door haar personeel heen
  - De opvang door de aangewezen gemeenten kan tot een grote verlichting van Ter Apel leiden, echter volgens het COA zal dit kortdurend zijn en wordt eind januari alweer druk in de opvang verwacht
- Tenten en winterweer
  - Het COA heeft geen zorgen i.r.t. weersomstandigheden en tenten
  - Er wordt door het COA geïnvesteerd op comfort in Ter Apel

Landelijk

- Bestuurlijk gesprek 16 december jl.
  - Op 16 december jl. spraken Koen Schuiling en Jaap Velema met COA-directeur Milo Schoenmaker
  - Het gesprek heeft niet tot concrete
- Stand van zaken tweede aanmeldcentrum
  - Het COA en de IND weet nog niets; onbekend is waar, wanneer en of er alleen een loket komt of ook een opvangvoorziening
  - Vorige week vond hierover een ketenbreed, bestuurlijk overleg plaats. Dit heeft niet tot een concrete opdracht geleid.
  - Een tweede aanmeldcentrum gaat volgens het COA op korte termijn geen oplossing bieden

Aan Wilma Mansveld, Koen Schuiling, Jaap Velema en Jaap Kuin
Van Adviseurs OL en IM'er Vluchtelingen
Datum 28 januari 2022
Betreft Update vluchtelingenproblematiek: **28 januari 2022**

Periode: week 1 – 2 (5 t/m 11 januari 2022)

Aantallen in de nachtopvang

5 jan	149
6 jan	133
7 jan	109
8 jan	122
9 jan	24
10 jan	38
11 jan	109

Aantal incidenten en eventuele bijzonderheden

Dalend aantal incidenten binnen de poort van het COA in week 52. Met name verbale en fysieke agressie tegen personen.

Overige actualiteit

Regio

- Quarantaine- en isolatie opvang Haren
  - 11 januari: totaal **88** personen
    - Quarantaine 32 personen
    - Isolatie 56 personen
    - De sfeer op locatie is goed
- Quarantaine- en isolatie opvang Nieuwe Pekela
  - Moet naar verwachting derde week van januari gereed zijn. Opvang voor maximaal 120 personen.
- Afschaling GRIP 2:
  - Op maandag 10 januari jl. heeft de Operationeel Leider, in afstemming met het tactisch afstemmingsoverleg vluchtelingen, besloten om af te schalen van GRIP 2.
  - Een tactisch, multidisciplinair team kwam de afgelopen periode wekelijks bijeen om de situatie te monitoren en knelpunten te identificeren en er is gewerkt aan een verdere verbetering van de situatie. Dit heeft onder meer geresulteerd in meerdere opvanglocaties elders in het land waardoor de aantallen in de (nacht)opvang in Ter Apel de afgelopen week niet meer boven signaalwaarden van 2500 personen is geweest. Daarmee was er voor nu geen noodzaak meer om in GRIP 2 te blijven.
  - Op 20 oktober 2021 is besloten om op te schalen naar GRIP 2. Dit betekent dat in totaal 82 dagen in GRIP 2 was opgeschaald.

- Tegelijkertijd moeten we constateren dat alhoewel deze inzet op korte termijn verlichting gaat geven, de acute (landelijke) opvangproblematiek nog niet is opgelost en we voorzien een aantal knelpunten op korte/middellange termijn: afloop COA contracten eind januari, nog niet gerealiseerde tweede aanmeldcentrum, ontwikkelingen Omikron, verwachte hogere instroom in maart/april 2022.
  - Bovengeschetste knelpunten worden gemonitord en de Signal App-groep blijft operationeel. Afstemming vindt nu plaats via reguliere lijnen. Indien noodzakelijk dan kan weer worden opgeschaald.
  - Een evaluatie rondom deze opschaling wordt gestart.
- Bijstandsverzoek:
    - Onze bijstandsaanvraag art. 51 Wvr. Loopt tot 31 januari a.s.
    - De week vóór 31 januari zullen wij ons beraden of wij het bijstandsverzoek gaan verlengen al naar gelang de situatie in Ter Apel.

Dit is voorlopig de laatste wekelijks update Vluchtelingen. Mocht er op basis van actuele informatie of ontwikkelingen aanleiding voor zijn dan zal weer een update gedeeld worden.

Aan Wilma Mansveld, Koen Schuiling, Jaap Velema en Jaap Kuin
Van Adviseurs OL en IM'er Vluchtelingen
Datum 4 januari 2022
Betreft Wekelijkse update vluchtelingenproblematiek: **29 december'21 t/m 4 januari '22**

Periode: week 52 – 1 (29 december 2021 t/m 4 januari 2022)

Aantallen in de nachtopvang

29 dec 382
30 dec 237
31 dec 201
1 jan 192
2 jan 133
3 jan 117
4 jan 151

Highlights uit de registratie door Toezicht en Handhaving van de gemeente Westerwolde

Vanuit de gemeente Westerwolde vinden voorlopig geen controles plaats vanuit T&H op het blokkeren van nooduitgangen, het adequaat registreren van aanwezige personen, het naleven van de coronamaatregelen en dergelijke. Er is dan ook geen update te geven en de controles worden deze week ook nog niet verwacht.

Aantal incidenten en eventuele bijzonderheden

- Aantal incidenten gerapporteerd door COA op AZC locatie Ter Apel: **17** (week 52)
Betreft met name agressie tegen personen (7 keer gemeld) en verbale agressie (5 keer gemeld). Er is een toename in agressie te zien en een afname in suïcidedreiging en zelfdestructieve acties.
- Aantal meldingen gerapporteerd door Meldkamer Noord Nederland: **10** (29 dec t/m 2 jan)
  - De meldingen door MkNN betreffen meldingen over Ter Apel én omstreken
  - Voorbeelden van om wat voor soort meldingen het gaat: ruzie, persoon lopend op N366, persoon gewond op straat, persoon weigert te vertrekken.

Overige actualiteit

Regio

- Quarantaine- en isolatie opvang Haren
  - 4 januari: totaal **73** personen
    - Quarantaine 15 personen
    - Isolatie 58 personen
    - De sfeer op locatie is gemoedelijk
- Quarantaine- en isolatie opvang Nieuwe Pekela
  - Moet medio januari gereed zijn. Opvang voor maximaal 120 personen.

- GRIP 2: de cijfers in de nachtopvang laten een dalende trend zien.
  - Het COA geeft nu een prognose voor de nachtopvang van steevast onder de 125 mensen, voor hoe lang is niet bekend. Effectief zit het daar nog iets boven maar, de tenten (paviljoens) worden veel minder bezet. De totale bezetting is volgens deze cijfers onder het vergunde aantal van 275
  - Hiermee lijkt afschalen van GRIP 2 aan de orde te zijn.
  - Maandag 10 januari a.s. staat een tactisch afstemmingsoverleg vluchtelingen gepland waarin de laatste actuele informatie uitgewisseld wordt.

- Aanwijzing staatssecretaris opvang 5 gemeenten in Nederland: effecten voor Ter Apel
  - In week 52 is de aangewezen noodlocatie in Gorinchem opengegaan. Deze biedt plaats aan ± 300 mensen die uit Ter Apel komen.
  - Rotterdam en Enschede zijn bezig met voorbereidingen.
  - Venray heeft nog geen gehoor gegeven aan de aanwijzing omdat de gemeente vragen heeft over de voorwaarden.